اخبار کوتاه

آخرین قیمت مرغ در بازار

مشاهدات میدانی حاکی از آن است که قیمت مرغ گرم کامل در بازار به ۳۵ تا ۳۸ هزار تومان رسیده است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایسنا، براساس مشاهدات میدانی از خرده فروشی های سطح شهر تهران قیمت هر کیلوم مرغ گرم کامل و آماده طبخ ۳۵ تا ۳۸ هزار تومان است. پیش تر یعنی در مردادماه و ابتدای شـــهریور ماه ســـال جاری قیمت مرغ برای مصرف کنندگان به ۴۰ هزار تومان و در برخی مناطق به ۴۵ هزار تومان هم رســـیده بود، اما از اواخر شهریور قیمت ها سیر نزولی به خود گرفت و کاهش یافت.

در میادین میوه و تره بار نیز قیمت مرغ تازه تنظیم بازار هر کیلوگرم ۲۵ هزار تومان (یک عدد مرغ تازه به وزن دو کیلوگرم ۵۰ هزار تومان) و مرغ منجمد تنظیم بازار هر کیلوگرم ۲۵ هزار تومان (یک عدد مرغ منجمد به وزن دو کیلوگرم ۵۰ هزار تومان) قیمت گذاری شده است.

نصب ۱۰ هزار چراغ کم مصرف برق در معابر البرز

معاون بهره برداری و دیسپاچینگ شرکت توزیع برق استان البرز از طرح تعویض ۱۰ هزار چراغ ال ای دی و کم مصرف در معابر استان طی ۲ سال گذشته خبر داد.

به گزارش پیام آشنا، رامین فرج گفت: اجرای طرح‌های بهینه‌سازی مصرف برق در دســـتور کار این شـــرکت قرار گرفت و ۱۰ هزار چراغ پرمصرف خیابانی در استان البرز جایگزین شد.

وی تصریح کرد: به همین منظور در راســـتای کاهش مصرف برق و بهینه‌سازی شبکه روشـــنائی، طرح‌های بهینه‌سازی مصرف انرژی در زمینه اصلاح روشنایی معابر با هدف تعویض ۶ هزار دستگاه چراغ ۲۵،۳۵ وات LED و چهارهزار دستگاه چراغ ۷۰ وات بخار سدیم با نوردهی بالا جایگزین چراغ های فرسوده موجود در شبکه به مرحله اجرا درآمد.

وی با بیان اینکه در حال حاضر اجرای این طرح در ســـطح استان البرز به اجرا در آمده است، گفت: هدف از اجرای این طرح، نوسازی چراغ های فرسوده، کاهش تلفات و انرژی مصرفی در البرز بوده است.

عقبگرد دلار به کانال ۲۶ هزار تومان

نرخ دلار در صرافی‌های بانکی دیروز (دوشنبه، ۱۹ مهرماه) در مقایسه با روز گذشته با ۳۰۰ تومان کاهش به قیمت ۲۶ هزار و ۸۹۵ تومان داد و ستد شد.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، قیمت فروش یورو نیز در ساعت ۱۳ دیروز در مقایسه با روز گذشته با ۶-۶ تومان کاهش برابر ۳۱ هزار و ۵۷ تومان بود.

دیـــروز قیمت خرید هر دلار ۲۶ هـــزار و ۳۶۰ تومان و نرخ خرید هر یورو نیز ۳۰ هزار و ۴۴۲ تومان بود.

علاوه بر این، نرخ خرید دلار در بازار متشکل ارزی ۲۶ هزار و ۵۱۰ تومان و نرخ فروش آن ۲۶ هزار و ۷۵۱ تومان اعلام شد.

نـــرخ خرید یورو در این بازار ۳۰ هزار و ۶۷۰ تومان و نرخ فروش آن نیز ۳۰ هزار و ۹۴۹ تومان اعلام شد.

همچنین در سامانه نیما در معاملات روز دوشنبه، حواله یورو به قیمت ۲۷ هزار و ۱۹۲ تومان فروخته و حواله دلار به قیمت ۲۳ هزار و ۵۰۷ تومان معامله شد.

قیمت دلار در خردامداد وارد کانال ۲۶ هزار تومانی شد و سپس حرکت آرامی به سوی نرخ ۲۷ هزار تومان داشـــت و بعد از آن همواره در این محدوده نوسان داشت. از ابتدای شـــهریورماه شـــاهد روند نزولی نرخ دلار و حتی ثبات آن در کانـــال ۲۷ هزار تومان در صرافی‌های بانکی بودیم.

اواخر هفته گذشته قیمت دلار بعد از مدت‌ها رفت و برگشت در کانال ۲۷ هزار تومان با ورود به محدوده قیمتی ۲۸ هزارتومان چند روزی با این نرخ معامله می‌شد اما این شرایط دوامی نداشت و از یازدهم مهرماه قیمت‌ها کاهشی و سپس ثابت ماند. این هفته قیمت‌ها در بازار ارز نزولی بود و دیروز وارد کانال ۲۶ هزار تومان شد.

بازگشت ۶۷۰ معدن به چرخه تولید

مدیر اجرایی طرح احیاء فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس گفت: از ابتدای اجرای طرح احیاء فعال‌ســـازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس تا پایان شهریورماه امسال ۶۷۰ معدن کوچک احیا شد و به چرخه تولید بازگشت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از ایرنا، سید رضا عظیمی افزود: از ابتدای آغاز طرح تا پایان شهریورماه امسال، شناسایی، پایش و اولویت‌بندی هفت‌هزار معدن، محدوده معدنی (اعم از پروانه اکتشـــاف و گواهی کشـــف) و محدوده‌های مزایده‌ای بر اساس مزیت نسبی هر استان انجام شد.

دبیر شورای هماهنگی طرح احیاء فعال‌سازی و توسعه معادن کوچک‌مقیاس اضافه کرد: از این تعداد بر روی یک‌هزار و ۷۱۳ معدن اقدام کلینیکی انجام و راه‌حل ارائه شد که در مجموع ۶۷۰ معدن احیاء و توسعه یافته، همچنین حمایت و توسعه ۱۵ واحد فرآوری در سطح کشور از اقدامات طرح است.

وی خاطرنشان کرد: از دیگر اقدامات طرح در راستای فعال‌سازی معادن، اجرای پروژه‌های زیرســـاخت مورد نیاز معادن با حمایت مجری طرح زیربناهای لازم ایمیدرو، انعقاد ۳۷ تفاهم‌نامه سرمایه‌گذاری، علمی- پژوهشی و دانش‌بنیان، معرفی ۶۲ پرونده به صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی برای اخذ تسهیلات (که ۲۳ طرح در حال پیگیری و صدور بیمه نامه است) و حمایت از هشت استارتاپ معدنی، قابل ذکر است.

ریزش ارزهای دیجیتالی

قیمت بیشتر ارزهای دیجیتالی مهم کاهش یافت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از سی‌ان‌بی‌سی، با ادامه روند ورود سرمایه گذاران بزرگ به بازار ارزهای دیجیتالی، بانک جی پی مورگان در گزارشی اعلام کرد در سه ماهه دوم امســـال میزان سرمایه گذاری های سازمانی روی بیت کوین به یک رکورد تاریخی تازه رســـیده است. قیمت بیت کوین از ابتدای امسال بیش از ۸۰ درصد رشد را به ثبت رسانده که این رقم بســـیار بیشتر از رشد منفی ۶۵ درصدی قیمت طلا طی همین بازه زمانی بوده است.

تنها حدود ۱۰ درصد از کل ۲۱ میلیون بیت کوین قابل استخراج در جهان کماکان باقی مانده و حالا این سوال ذهن فعالان بازار را مشغول کرده است که پس از پایان استخراج تمام بیت کوین های جهان، چه سرنوشتی در انتظار این رمزارز و سایر رمزارزها خواهد بود. برخلاف پول های فعلی که توسط بانک های مرکزی چاپ می شوند، خالق بیت کوین تصمیم گرفته است استخراج این رمزارز را به ۲۱ میلیون واحد محدود کند و تاکنون ۱۸.۷ میلیون واحد بیت کوین استخراج شده است.

معاون وزیر راه خبر داد:

آغاز بررسی شرایط متقاضیان مسکن

معاون مســـکن و ســـاختمان وزیـــر راه و شهرسازی گفت: بررسی اطلاعات افرادی که به وزارت راه و شهـــرسازی معرفی شده اند آغاز شده است و خبرنگاران و اصحاب هنر منتظر دریافت پیامک برای ثبت اطلاعات تکمیلی خود در سامانه مسکن باشند.

به گزارش پیـــام آشـــنا، «محمود محمـــودزاده» درباره اینکـــه خبرنگاران و اصحاب هنر چـــه زمانی امکان ثبت نام در سامانه مســـکن را دارند افزود: پیامک مورد نظر به زودی برای اصحاب هنر و رســـانه از طرف وزارت راه و شهرسازی ارسال خواهد شد.

وی گفت: همچنان منتظر معرفی سایر اعضا هســـتیم تا در پروژه های درحال ساخت، تعداد مورد تفاهم را جا دهیم.

محمودزاده درباره چگونگی انتخاب معرفی و تایید نهایی اسامی، گفت: بررسی اطلاعات افرادی که به وزارت راه و شهرسازی معرفی شده اند آغاز شده است؛ به آنهایی که واجد شرایط هستند از طریق شماره همراه ثبت شده که توسط طرف تفاهم(وزارت ارشاد) برای ما ارسال شده است پیامک می دهیم که ظرف مدت تعیین شده مجاز به مراجعه به ســـامانه هستید تا با استفاده از کد ملی و شماره همراه ثبت شـــده نسبت به درج اطلاعات خود در سامانه اقدام کنید.

معاون وزیر راه و شهرسازی توضیح داد: اولین پیامکی که دریافت می کنید به معنای این است که از سوی طرف تفاهمنامه به وزارت راه معرفی شده اید تا اطلاعات خود را وارد ســـامانه کنید. یعنی در اولویت دســـتگاه هســـتید چون اولویت بنـــدی را بر عهده دستگاه‌های طرف تفاهم می گذاریم اما به معنای واجد شرایط نهایی برای مشارکت در طرح‌دولتی نیست.

وی ادامه داد: بعد از ثبت اطلاعات، استعلام های مکمل مثل سابقه مالکیت برای خود شخص و اعضای خانواده و سابقه سکونت پنج ساله و... و انجام خواهد شد و به واجدین شرایط نهایی اعلام خواهد شد. تا با تکمیل پرونده خود نـــزد بانک‌ها به پروژها معرفی شوند.

مرکز آمار ایران خبر داد:

بیش از ۴۰ درصد فارغ التحصیل ها بیکارند

نرخ بیکاری زیر ۱۰ درصد بهار امسال در تابستان هم حفظ شد چرا که روند کاهش نرخ مشارکت اقتصادی در تابستان ادامه پیدا کرده است.

به گزارش پیام آشنا بررســـی تازه‌ترین آمار مربوط به وضعیت نیروی کار مربوط به تابستان سال ۱۴۰۰ که از سوی مرکز آمار ایران ارائه شده نشان می‌دهد که نرخ مشارکت در تابستان امسال نسبت به تابستان سال ۹۹ کاهش داشته است. نرخ مشارکت در بهار امسال نیز نسبت به بهار سال گذشته با کاهش همراه بود و همین مساله یکی از دلایـــل مهم کاهش نرخ بیکاری طی ماههای گذشته تلقی می‌شود.

نتایج طرح آمارگیری نیروی کار تابستان ۱۴۰۰ و بررسی نرخ بیکاری افراد ۱۵ ساله و بیش‌تر نشان می‌دهد که ۹۶ درصد از جمعیت فعال (شـــاغل و بیکار)، بیکار بوده‌اند. بررسی روند تغییرات نرخ بیکاری حاکی از آن است که این شاخص، نسبت به فصل مشابه در سال قبل (تابستان ۱۳۹۹)، ۰.۱ درصد افزایش یافته است.

در تابستان ۱۴۰۰، به میزان ۴۱.۱ درصد جمعیت ۱۵ ساله و بیش‌تر از نظر اقتصادی فعال بوده‌اند، یعنی در گروه شـــاغلان یا بیکاران قرار گرفته‌اند. بررسی تغییرات نرخ مشارکت اقتصادی حاکی از آن اســـت که این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (تابستان۱۳۹۹)، ۰.۷ درصد کاهش یافته است.

جمعیت شاغلین ۱۵ ساله و بیشتر در این فصل ۲۳ میلیون و ۴۰۵ هزار نفر بوده که نسبت به فصل مشابه سال قبل ۱۲۷ هزار نفر کاهش داشته است.

بررسی اشتغال در بخش‌های عمده اقتصادی نشان می‌دهد که در تابستان امسال، بخش خدمات با ۴۸۸ درصد بیش‌ترین ســـهم اشتغال را به خود اختصاص داده است. در مراتب بعدی بخش‌های صنعت با ۳۳.۸ درصد و کشاورزی با ۱۷.۴ درصد قرار دارند.

نرخ بیکاری جوانان ۱۵ تا ۲ ســـاله حاکی از آن اســـت که ۲۵.۷ درصد از فعالان این گروه سنی در تابستان ۱۴۰۰ بیکار بوده‌اند. بررسی تغییرات فصلی نرخ بیکاری این افراد نشـــان می‌دهد، این نرخ نسبت به فصل مشابه در سال قبل (تابستان ۱۳۹۹) ۲.۶ درصد افزایش یافته است.

نگاهی به آمار بازار کار مربوط به تابستان امسال نشان می‌دهد که یک میلیون و ۱۲ هزار و ۲۲۷ نفـــر از جمعیت فارغ‌التحصیلان کشـــور، بیکار هســـتند؛ یعنی در تابستان امسال ۱۴.۴ درصد از کل جمعیت فعال فارغ‌التحصیل آموزش عالی، بیکار بوده‌اند.

این نرخ همچنین در بین زنـــان بیش از مردان اســـت به طوری که ۴۷.۴ هزار و ۱۳۰ نفر از این جمعیت را مـــردان و ۵۳۸ هزار و ۹۷ نفر از زنان بـــه خود اختصاص می‌دهند؛ از نظر درصدی نیز نرخ بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی مرد ۱۴.۶ درصد و زن ۳۱ درصد است.

نرخ بیکاری فارغ‌التحصیـــلان در گروه مردان در تابستان سال جاری نســـبت به تابستان سال ۹۹، ۰.۹ درصـــد کاهش و در گـــروه زنان ۲.۲ درصد افزایش داشته است.

همچنیـــن در حال حاضر ۲ میلیون و ۴۹۶ هزار و ۸۶ نفر بیکار در کشـــور داریم که بررسی سهم «جمعیت بیکار تحصیل کرده از مجموع جمعیت بیکار کشـــور» حاکی از آن است که ۴۰.۶ درصد بیکاران کشور، در گروه فارغ‌التحصیلان آموزش عالی قرار دارند که این سهم در تابستان سال ۹۹، ۴۰.۷ درصد بود.

البته سهم «جمعیت شاغل فارغ‌التحصیل از کل شاغلان» با رشـــد مواجه بوده به طوری که این سهم ۱.۲ درصد افزایش داشته است.

تکلیف مانده سود سهام عدالت چه شد؟

سود سهام عدالت سال ۱۳۹۸ برخلاف سال‌های قبل که در یک مرحله پرداخت می‌شد، تقریبا در ســـه مرحله صورت گرفت که دو مرحله آن تحقق یافت و پرداخت مرحله سود هنوز صورت نگرفته و به نظر می رسد قرار است همزمان با سود سال ۱۳۹۹ پرداخت شود.

به گزارش پیام آشنا، سود سهام عدالت سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ طی یک مرحله به حساب مشمولان سهام عدالت واریز شد اما سود سال ۱۳۹۸ سرنوشت دیگری داشت و قرار شد طی دو مرحله به حساب سهامداران واریز شود، یعنی مرحله نخســـت در ۲۸ اسفندماه سال ۱۳۹۹ واریز شد و مشمولان ۵۰ درصد سود سهام خود را دریافت کردند.

بر این اساس، میزان سود مشمولان که ارزش اولیه سهام آن‌ها ۵۳۲ هزار تومان بود، حدودا ۲۰۰ هزار تومان و مشـــمولانی که ارزش اولیه سهام آن ها یک میلیون تومان بود، حدودا ۴۰۰ هزار تومان دریافت کردند.

همچنین افرادی سهام سهام عدالت ۴۹۲ هزار تومانی داشـــتند ۹۱ هزار تومان و افرادی که دارای سهام عدالت ۴۵۲ هزار تومانی بودند نیز ۸۴ هزار تومان دریافت کردند.

پرداخت نصفه و نیمه مرحله دوم سود

هرچند قرار بود فاصله واریز سود مرحله اول تا دوم ناچیز باشد و وعده های زیادی هم درمورد سود واریز بخش دوم ســـود از سوی مسئولان داده شد اما در نهایت بخش دوم ســـود در ۱۴ تیرماه واریز شد. از سوی دیگر قرار بود در مرحله دوم ۵۰ درصد باقی مانده واریز شـــود اما به دلیل عدم پرداخت ســـود از ســـوی برخی شرکت ها به حساب شـــرکت سپرده گذاری مرکزی، مشمولان در کل ۹۰ درصد سود خود را دریافت کردند. به این اساس در مرحله دوم واریز ســـود ســـهامدارانی که ارزش اولیه آنها یک میلیون تومان است ۱۴۴ هزار تومان دریافت کردند و مشمولانی که دارای سهام عدالت با ارزش اولیه ۵۳۲ هزار تومانی هســـتند در مرحله دوم ۷۶ هزار تومان دریافت کردند.

کدام شرکت ها سود پرداخت نکردند؟

البته از مجموع ۳۶ شرکت بورسی و فرابورسی از دوشرکت معدنی و صنعتی گلگهر و پتروشیمی جم به دلیل افزایش ســـرمایه آنها سود سهام مشـــمولان دریافت نشـــد تا مشمولان سهام عدالت از مزایای حق تقدم و سهام جدید ناشی از افزایش سرمایه بهره‌مند شوند.

همچنین شرکت‌های مخابرات ایران و گروه مپنا علی‌رغم پیگیری‌های متعدد تمام یا بخشی از سود سهام خود را پرداخت نکرده‌اند و با محاسبه این دو گروه از باقی‌مانده ســـود ســـهام عدالت به میزان ۵۰ درصد ۴۰ درصد آن به حســـاب مشمولان واریز شده است.

پرداخت بخش سوم سود همچنان در هاله ای از ابهام

اکنون و با گذشـــت سه ماه از واریز مرحله دوم ســـود ســـهام عدالت هنوز خبری از واریز باقی مانده این سود نیســـت. در این راستا آخرین خبر درمورد واریز این ســـود از ســـوی محمدعلی دهقان دهنوی، رئیس ســـازمان بورس و اوراق بهادار مطرح شد که در اواسط شهریورماه اعلام کرد بخشی از عدم پرداخت به دلیل افزایش سرمایه شرکت‌ها بود. شـــرکت‌هایی که سود خود را پرداخت نکردند از نظر انضباطی با آن‌ها برخورد می‌شود. از آنجا که مقدار سود کم است، با سود سال ۱۳۹۹ پرداخت می‌شود، زیرا پرداخت سود ســـال ۱۳۹۶ نیز نزدیک است، مجامع برگزار شده است. با این حال، تا کنون خبری از تنبیه انضباطی شرکت های متخلف و همچنین زمان پرداخت سود سال ۱۳۹۹ نشده و واریز بخش سوم ســـود سهام عدالت سال ۱۳۹۸ همچنان در هاله ای از ابهام است.

شرکت توانیر اعلام کرد؛

احتمال قطعی برق در زمستان به دلیل استخراج غیرمجاز رمزارزها

شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) اعلام کرد: تحمیل تقاضای اضافی و غیرقابل مدیریت برق و گاز به شبکه انرژی کشـــور به خصوص در ایام اوج مصرف برق (تابســـتان) و گاز (زمســـتان) منجر به افزایش احتمال قطعی برق و گاز می‌شود.

به گزارش پیام آشنا به نقل از پایگاه خبری شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر)، بررسی ها با استناد به آمار مراجع بین المللی نشانگر آن است که برق مصرفی ســـالانه استخراج شبکه بیت کوین در کل جهان از مصرف برق کشورهایی مانند سوییس و اتریش بیشتر است.

بـــه اســـتناد تخمـــین مراجـــع بـــین المللـــی (Cambridge، ۲۰۲۱) در حال حاضر مجموع مصرف برق ســـالانه شبکه جهانی بیـــت کوین تا پایان ســـال ۲۰۲۱ تقریبا برابر با ۱۰۰ میلیارد کیلووات ساعت برآورد می‌شود که این مقدار از مصرف سالانه برق در کشورهایی مانند سوییس، اتریش، دانمارک، بلژیک و فنلاند بیشتر است.

به طور معمول با افزایش قیمت بیت کوین، مصرف برق جهت استخراج آن نیز افزایش می‌یابد و در پی کاهش قیمت بیت کوین مصرف برق مربوط نیز کم می‌شود زیرا در این حالت درآمد ناشی از استخراج این رمزارز از هزینه برق مصرفی کمتر شده و درعمل روشن گذاشتن دســـتگاه‌های استخراج با راندمان پایین صرفه اقتصادی ندارد.

با این حال، آنچه در کشـــور ما رخ می‌دهد انطباقی با واقعیـــت فوق ندارد زیرا اکثریت قریب به اتفاق دســـتگاه‌هایی اســـتخراج رمزارزها در ایران بـــه صورت غیرمجاز و با اســـتفاده از برق یارانه‌ای فعالیت می‌کنند (از مجموع ۲ هـــزار مگاوات ظرفیت مربوط به استخراج رمزارزها که توسط شرکت تولید در بهار سال جاری اعلام شد، فقط یک دهم آن یعنی ۲۰۰ مگاوات به صورت مجاز و با برق غیریارانه‌ای فعالیت می‌کنند).

از آنجایی که قیمت برق یارانه‌ای ارائه شده به فعـــالان اقتصادی در ایران در مقایســـه با قیمت واقعی آن (اعم از هزینه ســـوخت مصرفی در نیروگاه‌ها و هزینه تبدیل سوخت به برق) و همچنین در مقایسه با قیمت‌های جهانی ناچیز است، لذا هزینه برق مصرفی توسط مایرنهای غیرمجاز در ایران درعمل قابل چشم پوشی بوده و به همین دلیل با کاهـــش قیمت بیت کوین نه تنها از میزان برق مصرفی جهت استخراج رمزارز در کشور ما کاسته نمی‌شود بلکه بر مقدار آن افزوده می‌شـــود زیرا علاوه بر تجهیزات استخراج موجود در کشور، دســـتگاه‌های با راندمان پایین که اســـتفاده آنها در ســـایر کشورها صرفه اقتصادی خود را از دست داده است، از طریق مبادی غیرمجاز وارد ایران شده و از برق یارانه‌ای به صورت غیرقانونی استفاده می‌کند.

این واقعیت ابعاد نگران کننده‌ای دارد از بعد دست اندازی به منابع انرژی کشور، استفاده غیرمجاز از برق یارانـــه‌ای به معنای غفلت بخش قابل توجهی از منابع ملی اســـت که می‌تواند صرف توسعه زیرساخت‌ها در بخش انرژی به منظور تامین برق و گاز مطمئن و پایدار شود.

از بعد اجتماعی، تحمیل تقاضای اضافی و غیرقابل مدیریت برق و گاز به شبکه انرژی کشـــور به خصوص در ایام اوج مصرف برق (تابستان) و گاز (زمستان) منجر به افزایش احتمال قطعی برق و گاز می‌شود.

واقعیت تلخی که در تابستان امسال به خوبی برای همه هم وطنـــان و فعالان اقتصادی ملموس شد زیرا متوســـط کمبود برق در فصل گرم سال جاری حدود ۱۰ هزار مگاوات بود، بدین معنا که تقریبا ۲۰ درصد کمبود برق امسال ناشـــی از مصرف دســـتگاه‌های استخراج رمزارز غیرمجاز بوده است.

همچنیـــن در صورتی که توان متوســـط مصرفی توســـط مایرنهای غیرمجاز در ماه های پیش رو افزایـــش نیابد و کمبود گاز در فصل ســـرد ســـال حدود ۱۵۰ میلیون مترمکعب در روز باشد، نزدیک به ۱۰ درصد از این کمبود ناشی از مصرف دســـتگاه‌های استخراج غیرمجاز رمزارزها خواهد بود.

یادداشت

الزامات پیمان استراتژیک با ۳ کشور همسایه

بخش اصلی بازار هدفی که منتظر مسئولان برای افزایش تجارت است، بازار کشـــورهای همسایه است. این در حالی است که سهم ایران از بازار حدود ۱۱۶۰ میلیارد دلاری همسایگان با وجود پتانسیل ها و مزیت‌هایی همچون قرابت‌های فرهنگی، نزدیکی بازار، سهولت حمل و نقل و حدود ۲.۵ درصد اســـت و تراز تجاری ایران با بســـیاری از کشورهای همسایه همچنان منفی است.

پنج بازار نخســـت صادراتی ایران، کشورهای چین، عراق، امارات متحده عربی، ترکیه و افغانســـتان هستند که سهم این پنج بازار از کل صادرات کشـــور به بیش از ۷۰ درصد می‌رســـد از این ۵ کشور، ۴ کشور با ایران همسایه هســـتند و بخش زیادی از هدفگذاری صادراتی متمرکز بر این کشورهاست.

بررسی آمار تجارت خارجی در ۴ ماهه نخست سال جاری نشان می‌دهد که همسایه ایران شامل عراق، امارات و ترکیه در مجموع سهم بیش از ۳۷ درصدی از تجارت خارجی ایران را دارا هستند. مجموع تجارت با این سه کشور که به ترتیب در رتبه‌های دوم، سوم و چهارم، مهم‌ترین بازارهای صادراتی ایران قرار دارند، حدود ۷ درصد بیشتر از تجارت ایران با چین به عنوان اولین شریک تجاری است. از بین این سه کشور همسایه دو کشور امارات و ترکیه در رتبه اول و ســـوم مبادی واردانی کشور نیز قرار دارند و مجموع واردات ایران از این دو کشور همسایه، ۴۲.۴ درصد از ارزش واردات کل کشور را شامل می‌شود.

تحلیل این آمارها نشان می‌دهد به غیر از عراق که تراز تجاری با این کشور مثبت اســـت امارات متحده عربی و ترکیه در رتبه اول و دوم شـــرکای تجاری با بیشترین تراز تجاری منفی در چهار ماهه ۱۴۰۰ قرار دارند.

موانع تجارت با سه همسایه استراتژیک

جدا از مسائل سیاسی که روابط با کشورهای همســـایه را در برخی از زمان‌ها دچار تنش می‌کند، مشکلات زیرساختی از جمله ضعف لجســـتیکی و حمل و نقل به صورت پایی، جاده‌ای و هوایی، کمبود امکانات بندری و گمرکی، مشکلات مربوط به تردد تجار از جمله ویزای تجاری و عدم وجود باج‌ارچه‌ها و پایانه‌های مرزی مناسب از یک طرف، کیفیت و استفاده ضعیف برخی تولیدات، رقابتی نبودن قیمت‌ها، ضعف در بازاریابی، نبود شـــرکت‌های مدیریت صادرات و زنجیره تامین، مشـــکلات مربوط به تعهدات ارزی و پولی، مسائل بانکی، بیمه‌ای و مالیاتی از طرف دیگر، از جمله موانع توســـعه صادرات به این سه کشور هدف صادراتی است.

به عنوان نمونه در تجارت با ترکیه محدودیت‌های زیرساخت‌های مرزی و صادراتی و حمل و نقل، استانداردها و کیفیت پایین برخی اقلام صادراتی و ترمفعـــال از اصلی‌ترین موانع تجارت حتی با وجود انعقاد قرارداد ترعفه ترجیحی است.

تنش‌های سیاسی، مشـــکلات مربوط به صدور روادید تجاری و اقامت، مشکلات و موانع بانکی، نامناسب بودن زیرساخت‌های صادراتی از جمله امکانات ســـردخانه‌ای برای صادرات محصولات کشـــاورزی، بی‌اثرتی و بخش‌نامه‌های متعدد و... نیز در ارتباط تجاری با امارات همیشه به عنوان مانع عمل کرده‌اند.

مهم‌ترین موانع تجارت با عراق نیز مشکلات مربوط به روادید، نبود مرجع مشخصی برای رسیدگی به مشکلات و دعاوی فعالان اقتصادی دو طرف، زیرســـاخت‌های ضعیف حمل‌ونقل، عدم مطابقت استانداردهای کالایی، مشکلات مربوط به حمل و نقل، نبود قیمت رقابتی، ضعف بســـته‌بندی و بازاریابی و... است.

با وجود چنین موانعی و در وضعیتی که عدم پیوســـتن ایران به سازمان تجارت جهانی باعث شده هزینه تجارت برای ایران بالاتر از سایر کشورها باشـــد و از بســـیاری از مزایای موجود در این زمینه همچون روان‌سازی تجارت و دسترســـی آســـان‌تر به بازارهای جهانی، استفاده از مشاوره‌ها، کمک‌ها، خدمات و ســـیستم‌های سازمان تجارت جهانی و نهایتا فرصت‌های موجود برای افزایش تجارت خارجی بی‌بهره بماند، بهره‌گیری از فرصت پیمان‌های منطقه‌ای دو جانبه و چندجانبه موافقت‌نامه‌های ترجیحی و اعمال تخفیفات و تعرفه‌های پایین تجاری از اصلی‌ترین مســـیرهای افزایش تجارت خارجی کشور با همســـایگان از جمله سه همســـایه استراتژیک نامبرده در شـــرایط فعلی اســـت و ایجاد بازارهای جدید برای واحدهای تولیـــدی و صنعتی، افزایش تعاملات اقتصادی با کشـــورهای منطقه و ایجاد پیوندهای استراتژیک به واسطه پیمان‌های تجاری منجر به افزایش درآمدهای ارزی، توسعه صادرات غیرنفتی و افزایش تجارت و مثبت شدن تراز تجاری به نفع ایران خواهد شد.

فرصت پیمان شـــاگهای که امکان افزایش تجارت با کشورهای عضو از جمله چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، تاجیکستان، ازبکستان، هند و پاکستان را فراهم می‌کند، باوجود همه موانعی که بر سر راه بهره‌گیری از آن وجود دارد می‌تواند الگوی مناســـبی برای ایجاد پیمان‌های مشترک تجاری با کشورهای هدف صادراتی و ســـه همســـایه‌ای باشد که پیشترین مبادلات تجاری با ایران را دارند.

تسهیل‌گری بخش خصوصی در پیمان‌های تجاری

در بهره‌برداری مناسب از فرصت پیمان‌های تجاری، از پتانسیل و نقش تسهیل‌گری بخش خصوصی و هم‌افزایی و رایزنی‌هایی که می‌تواند از سوی فعالان اقتصادی در کشورهای هدف صورت بگیرد و منجر به افزایش میزان و تنوع اقلام صادراتی و صادرات کالاهای با ارزش افزوده بیشتر شود، نباید غافل شد.

ایجاد دفاتر اقتصادی و بازاریابی، ارائه خدمات اطلاعاتی به فعالان بخش خصوصی که در حال حاضر نیز از ســـوی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در حال انجام است، جهت رونق تجارت با کشورهای هدف و توسعه بازارهای برون مرزی می‌تواند بسیار راهگشا باشد.

بازارسنجی مناسب محصولات و بررسی ظرفیت استان‌های مختلف کشور در صادرات اقلام صادراتی، شناسایی و تحلیل دقیق بازار هدف، رقبا، سهم بازار، گردآوری اطلاعات آماری مربوط به صادرات محصولات و خدمات به مناطق مختلف، انتخاب روش‌های مناســـب بســـته‌بندی و شیوه‌های پرداخت، با استفاده از پتانسیل‌های بخش خصوصی و ظرفیت اتاق‌های بازرگانی سراسر کشور، افزایش میزان و تنوع صادرات به کشورهای هدف و استفاده مناسب‌تر از فرصت پیمان‌های تجاری دوجانبه و تولید هدفمند در کشور و استان‌ها را به دنبال خواهد داشت.

از طرفی در تجارت با همسایگان و به ویژه سه همسایه استراتژیک، تمرکز بر اشتراکات و علائق فرهنگی مشترک، نقش غیرقابل انکاری در رونق و توسعه تجارت دارد. ایجاد شـــبکه‌های اجتماعی و فرهنگی با کشورهای هدف صادراتی که نهایتا منجر به رونق تجارت شود، با استفاده از ظرفیت‌های اتاق‌های مشترک بازرگانی دو کشور قابل تحقق است. اتاق‌های مشترک بازرگانی همچنین به دلیل شناختی که از بازار و فرصت‌های تجاری دو کشـــور دارند، خود می‌توانند محرک و واســـطی برای انعقاد پیمان‌های دوجانبه باشند و به عنوان نماینده بخش خصوصی دو کشور در مذاکرات و پیمان‌های دو جانبه نقش پررنگ‌تری ایفا کنند و بهره‌افزایی ایجاد شده، افزایش کم و کیف روابط تجاری را منجر شوند.

البته باید تاکید کرد انعقاد قرارداد‌های تجارت ترجیحی و پیمان‌های تجاری نیازمند در پیش گرفتن دیپلماسی فعال تجاری در منطقه است. جمع آوری اطلاعات تجاری و انجام تحقیقات بازار، معرفی بنگاه‌ها و شرکت‌های خصوصی کشور به بخش‌های مرتبط در کشـــورهای هدف، معرفی محصولات به بازارهای خارجی از طریق برگزاری ســـمینارها، نمایشگاه‌ها، مراودات مســـتقیم تجاری، مدیریت و حل تعارضات تجاری بین کشورها و همچنین دنبال کردن استراتژی‌های تجاری هر کشور، جزو مأموریت‌های مهم دیپلماسی تجاری است.

در کنار این موارد، فعال کردن رایزنان بازرگانی، رفع موانع حقوقی صادرات، تنظیم بازار داخلی، افزایش کیفیت و استفاده تولیدات، رفع موانع تولید، ارائه مشوق‌های هدفمند، اصلاح گمرکات، تقویت شبکه توزیع و بازاریابی، توســـعه ظرفیت‌های نمایشگاهی و در نظر گرفتن ساز و کارهای مالی و پولی برای پیشـــبرد اهداف تجاری از ســـوی متولیان تجارت خارجی باید در اولویت قرار گیرد.

نهایتا باید گفت اگرچه پیمان‌های تجـــاری و همچنین پیمان‌های دو جانبه پولی در روابط با همســـایگان موجب کاهش اتکا به دلار می‌شود و دارایی‌های بلاکها گمتر تحت تاثیر ریســـک نوسانات و تنش‌های سیاسی و تحریم قرار می‌گیرد، اما نباید این مهم مورد غفلت قرار بگیرد که رفع تحریمهـــا و لغو و انتقالات پولی و بانکی برای بهره بردن از ظرفیت‌های تولیدی، اقتصادی و تجاری کشور و اســـتفاده از فرصت پیمان‌های تجاری هم مهم است و حرکت در این مســـیر علاوه بر افزایش صادرات، رونق تولید، اشتغالزایی، انتقال تکنولوژی، سرمایه‌گذاری و رشد اقتصادی کشور را به دنبال خواهد داشت.

علی چاغروند- مدیر طرح و برنامه اتاق بازرگانی ایران
Alborz.payam@gmail.com